

Tiende Aars Dyrkningsforsøg med Rodfrugtstammer.

49. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Formaalet for disse Forsøg er at vejlede Roedyrkeren ved Valget af Frø til Udsæd i Roemarken og Frøavleren ved Valg af Stamme til Fremavl. Ligesom i 1908 har Forsøget omfattet Stammer af Barres, Kaalroer og Gulerødder. Forsøget er udført paa Stationerne ved Aarslev, Askov Lermark og Sandmark, Lyngby, Studsgaard, Tylstrup og Tystofte samt paa Forsøgsarealerne ved Aakirkeby og Borris.

Resultaterne er opgjorte og Beretningen udarbejdet af Forsøgsleder *L. Helweg*.

Bestyrerne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

De Stammer, der var anmeldte til Forsøget i 1909, for deler sig med Hensyn til Hjemsted saaledes:

Barres.

Københavns Amt 1	Stamme.	Maribo	Amt 3	Stammer.
Sorø	— 8 —	Odense	— 2 —	
Præsto	— 4 —	Svendborg	— 2 —	
Frederiksborg	— 1 —	Ringkøbing	— 1 —	

Kaalroer.

Københavns Amt 2	Stammer.	Ringkøbing Amt 2	Stammer.
Præsto	— 2 —	Vejle	— 1 —
Maribo	— 1 —	Hjørring	— 1 —

Gulerødder.

Københavns Amt 4 Stammer.				Ringkøbing Amt 1 Stamme.			
Præstø	—	1	—	Vejle	—	2	—
Maribo	—	1	—	Aarhus	—	1	—
Odense	—	1	—				

Til Sammenligning med Frøavlernes Stammer har der været udsaaet:

af Runkelroer	1	engelsk Sort	
- Kaalroer	4	—	—
- Gulerødder	1	—	—
-	—	1 tysk	—

Tabel A angiver Tallene for Nedbør og Varmegrad i de 6 Sommermaaneder paa de i Forsøgene deltagende Stationer. Nedbøren har været meget stor ved Askov i September og Oktober, ved Borris, Studsgaard og Tylstrup i Oktober. Medens Stationerne paa Øerne har haft omtrent normal Nedbør i Efteraarstiden, har de jyske Stationer haft ualmindelig megen Regn, navnlig i Oktober. Af Middelvarmegraden for Aaret fremgaar, at Borris har haft lavest Varmegrad og Tystofte højest, og Forskellen er 1.4° C. Jylland har som sædvanlig lavere Varmegrad end Øerne, og det er navnlig Forsommeren, der har været koldere i Jylland end paa Øerne.

Tabel A. Nedbør og Varmegrad paa Forsøgsstationerne i Sommeren 1909.

Maaned	Samlet Nedbør i Millimeter								Middelvarmegrad i Celsius							
	Aakirkeby	Aarslev	Askov	Borris	Lyngby	Studsgaard	Tylstrup	Tystofte	Aakirkeby	Aarslev	Askov	Borris	Lyngby	Studsgaard	Tylstrup	Tystofte
Maj	17.9	33.4	46.0	48.6	36.3	58.1	34.7	41.5	7.3	8.9	8.3	8.3	8.3	8.3	8.4	8.9
Juni	39.1	58.2	120.8	45.8	83.6	38.3	29.6	40.3	13.3	13.3	12.3	12.3	13.3	12.3	12.3	13.3
Juli	105.0	87.8	71.4	53.4	46.5	75.5	66.4	63.9	14.5	14.3	14.3	13.4	14.5	13.3	14.0	15.3
August	25.2	36.1	96.3	122.7	45.2	115.7	75.3	44.1	14.3	14.3	14.3	13.3	13.3	14.6	14.3	15.6
Septbr.	66.0	76.0	110.5	68.9	58.9	73.6	44.6	61.2	12.7	11.9	12.1	11.4	11.9	11.3	11.4	12.5
Oktober	24.4	65.4	114.9	102.3	38.3	143.0	110.7	38.0	11.0	10.4	10.1	9.7	10.3	9.7	9.7	11.2
Samlet Nedbør og Middelvarmegrad	277.6	356.9	559.9	441.7	308.7	504.7	361.5	289.6	12.3	12.3	12.0	11.5	12.1	11.7	11.3	12.9

Tabel B giver en Oversigt over Vejrforholdene i de 6 Sommermaaneder i hvert af de 10 Aar, Forsøgene med Rodfrugstammer har været udførte. Nedbøren har ved Askov og Tylstrup været størst i 1903, men navnlig ved Askov er Nedbøren ogsaa i 1909 meget over Middel. Paa Øerne er Nedbøren i 1909 under Middel. Varmegraden har i 1909 omtrent været den samme som i 1907, og naar 1902 undtages, er disse to Somre de koldeste i de sidste 10 Aar. Varmegraden har været ca. $1\frac{1}{2}^{\circ}$ C. under Middel, undtagen for Lyngby, hvor den endog har været 0.8° C. under Middel.

Tabel B. Nedbør og Varmegrad paa Forsøgsstationerne i de 6 Sommermaaneder 1900—1909.

Forsøgsaar	Samlet Nedbør i Millimeter				Middelvarmegrad i Celsius			
	Askov	Lyngby	Tylstrup og V. Hassing	Tystofte	Askov	Lyngby	Tylstrup og V. Hassing	Tystofte
1900	374.7	368.0	376.1	413.3	12.6	13.4	12.5	13.7
1901	230.5	312.3	240.5	251.1	13.7	14.4	13.6	14.5
1902	473.8	329.5	362.4	303.8	11.2	11.8	10.9	11.9
1903	646.9	413.4	516.8	392.7	12.4	12.8	12.2	13.2
1904	220.2	220.0	229.2	219.2	12.8	13.1	11.9	13.2
1905	468.6	453.1	356.9	371.1	12.9	13.2	12.1	13.6
1906	306.3	308.5	235.5	251.7	13.7	13.7	13.0	14.2
1907	411.1	312.6	365.2	271.4	12.2	12.3	11.8	12.9
1908	437.0	353.5	226.5	264.8	12.8	12.9	12.8	13.5
1909	559.9	308.7	361.5	289.0	12.0	12.1	11.8	12.9
Middel	412.9	338.0	327.1	302.8	12.6	12.9	12.3	13.4

I Lighed med, hvad der har været Skik og Brug i de sidste Stammeforsøgsberetninger, er i Tabel C angivet Nedbør og Middelvarmegrad i August og September. Som det ses, har Nedbøren i August og September paa de jydsk Stationer ikke været større i 1909 end i 1908, og paa Øerne har den været mindre i 1909 end i 1908, undtagen ved Tystofte, hvor den har været tilnærmelsesvis lige stor begge Aar. Varmegraden har ligeledes tilnærmelsesvis været lige høj i 1909 og 1908, undtagen ved Lyngby og Tylstrup, hvor der har været over $1\frac{1}{2}^{\circ}$ C. koldere.

Tabel C. Nedbør og Varmegrad paa Forsøgsstationerne i August og September 1900—1909.

Forsøgsaar	Samlet Nedbør i Millimeter								Middelvarmegrad i Celsius							
	Aakirkeby	Aarslev	Askov	Borris	Lyngby	Studsgaard	Tystrup og V. Hassing	Tystofte	Aakirkeby	Aarslev	Askov	Borris	Lyngby	Studsgaard	Tystrup og V. Hassing	Tystofte
1900			139.2		112.4		124.9	112.0			13.9		14.9		13.9	15.0
1901			43.8		92.1		94.2	67.5			14.7		15.3		14.3	15.5
1902			185.8		102.7		139.9	131.0			11.7		11.8		11.4	12.4
1903			194.0		163.1		182.5	139.2			12.9		13.1		12.8	13.5
1904			97.0		44.8		93.0	58.4			14.1		14.4		12.9	14.5
1905			208.2		241.4		200.0	149.9			13.7		14.1		12.9	14.5
1906			116.7		156.6		89.0	110.1			14.8		14.8		13.7	15.0
1907		72.7	140.8		90.2	123.8	102.8	53.2		12.7	12.5		12.5	11.9	12.0	13.3
1908	170.7	150.8	231.0	184.8	146.1	159.1	114.0	115.4	13.8	13.4	13.1	12.9	13.4	12.7	13.6	14.1
1909	91.2	112.1	206.8	191.6	104.1	189.8	120.1	105.8	13.8	13.4	13.2	12.8	12.9	13.0	12.9	14.1

Tabellerne D og E oplyser Aarets Indflydelse paa Masseudbytte og Tørstofprocent. For Runkelroer stiller Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. sig en Del forskelligt. Askov har saaledes kun givet en omtrent middelstor Afrøde, ved Lyngby var Roerne betydelig bedre udviklede, men ved Aarslev og Tystofte, som ellers plejer at staa meget tilbage for de to førstnævnte Stationer, var Udbyttet i Centner Roer pr. Td. Ld. i 1909 større end i noget foregaaende Aar. Ved Aarslev gav Runkelroerne endog en halv Gang mere end i 1908. Kaalroerne gav navnlig ved Aakirkeby et meget stort Udbytte i Centner Roer pr. Td. Ld. For Gulerødder har Aaret derimod ikke været gunstigt.

I sidste Stammeforsøgsberetning blev Opmærksomheden henledet paa den store Top hos Runkelroerne ved Askov. I Centner pr. Td. Ld. har Toppen gennemsnitlig givet:

ved Aarslev	i 1908	146	i 1909	418
— Askov	- -	288	- -	300
— Lyngby	- -	188	- -	313
— Tystofte	- -	113	- -	200

Tystofte staar i 1909 som sædvanlig med den mindste Top, men Askov, som ellers plejer at have større Top end de andre

Stationer, har i 1909 den næst mindste Top, medens Aarslev, som i 1908 havde en lille Top, overgaar de tre andre Stationer meget betydeligt i 1909.

Tabel D. Middeltal for Centner Roer pr. Td. Ld.

Forsøgsaar	Barres				Kaalroer						Gulerødder (Champion)				
	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aakirkeby	Borris	Askov Sandmark	Lyngby	Tystofte	Tylstrup	Askov Sandmark	Studsgaard	Borris	Tystofte	Tylstrup og V. Hassing
1894-99		573	606	503							303 ¹⁾			531 ¹⁾	439 ¹⁾
1900		731	675	651				676	463		556				
1901		509	580	481				487	395		466			596	565
1904		484	339	462			347	433	522		502				486
1905		731	779	708			388	726	471	783	474			591	653
1908	612	816	839	720	761	812		957		822	560	453			637
1909	941	601	768	802	984	714		946			314	437	456		

Tabel E. Middeltal for pCt. Tørstof i Roen.

1894-99		13.0	14.8	13.2							12.8			11.0	10.9
1900		13.1	13.7	11.8				12.8	12.7		12.6				
1901		14.8	13.7	12.8				13.8	12.7		13.5			12.0	12.9
1904		14.1	17.5	15.4			13.7	14.1	12.6		11.8				12.1
1905		12.8	12.6	12.3			13.4	12.0	12.1	11.0	12.0			11.2	12.0
1908	11.7	12.1	12.4	12.0	12.4	11.2		12.6		10.8	10.7	11.5			10.5
1909	10.6	10.7	12.1	11.6	10.7	11.9		11.3			10.9	12.0	11.0		

Hvad dernæst Tørstofprocenten angaar, da var denne i Runkelroer saa lav i 1909, som den ikke har været i noget andet Aar. Ligesom i de foregaaende Aar staar Aarslev med den laveste Tørstofprocent. Som det vil erindres, plejer Tystofte at have lavere Tørstofprocent end Askov og Lyngby, men i Aar stiller dette Forhold sig som i 1904: Tystofte overgaar Askov, og Lyngby staar med den højeste Tørstofprocent.

Det kunde ligge nær at formode, at Aarenes stærkt veksellende Tørstofprocent i Runkelroer kunde staa i Forbindelse med Aarets Nedbør og Varmegrad, navnlig i Oktober. Der er

¹⁾ Kun Middeltal for 1898 og 1899.

derfor i Tabel F sammenstillet Nedbør og Varmegrad for de sidste 10 Aar i August, September og Oktober. 1902 gav den højeste Tørstofprocent, og 1904 stod ikke meget tilbage for 1902. Den laveste Tørstofprocent har vi haft i 1909, og i 1908 var den kun en Ubetydelighed højere. Af Tabel F fremgaar det imidlertid, at August—September er koldest i 1902, men i 1904, der, som sagt, ogsaa havde høj Tørstofprocent, havde vi en varm August—September. Oktober var kold baade i 1902 og

Tabel F. Nedbør og Varmegrad i August, September og Oktober 1900—1909.

Forsøgsaar	Nedbør i Millimeter						Middelvarmeegrad i Celsius					
	August, Septbr.			Oktober			August, Septbr.			Oktober		
	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte
1900	139.2	112.4	112.0	99.3	105.2	75.1	13.0	14.9	15.0	7.8	7.9	9.0
1901	43.8	92.1	67.5	55.8	17.3	39.8	14.7	15.3	15.5	10.1	9.9	9.9
1902	185.8	102.7	131.0	72.6	40.5	40.7	11.7	11.8	12.4	6.7	7.0	7.8
1903	194.0	163.1	139.2	177.5	126.1	137.3	12.9	13.1	13.5	8.5	7.7	8.8
1904	97.6	44.8	58.4	48.8	53.8	43.0	14.1	14.4	14.5	7.9	7.7	8.5
1905	208.2	241.4	149.9	83.2	86.4	73.4	13.7	14.1	14.5	5.0	4.7	5.6
1906	116.7	156.6	110.1	74.8	24.4	33.9	14.8	14.8	15.0	9.8	8.9	9.4
1907	140.8	90.2	53.2	95.4	20.8	30.4	12.5	12.5	13.8	10.9	11.4	11.9
1908	231.6	146.1	115.4	16.5	13.1	6.1	13.1	13.4	14.1	8.9	8.7	9.1
1909	206.8	104.1	105.8	114.9	38.8	38.0	13.2	12.9	14.1	10.1	10.5	11.2

1904, men i 1905, hvor vi havde en forholdsvis lav Tørstofprocent, var Oktober endnu koldere. I 1909 havde vi en ualmindelig varm Oktober, men dette kan næppe være Aarsagen til Aarets lave Tørstofprocent, thi 1907 havde en endnu varmere Oktober, og da var Tørstofprocenten næsten lige saa høj som i 1904. Hvad dernæst Nedbøren angaar, da ser man straks, at det ikke kan være den, der bestemmer Tørstofprocenten, thi 1902 og 1906 har omtrent samme Nedbør i August til Oktober, men 1902 har en meget høj, 1906 derimod en næsten lige saa lav Tørstofprocent som 1908. 1903 har størst Nedbør i Oktober, 1908 mindst Nedbør, men 1908 har endnu lavere Tørstofprocent end 1903. I Tidsskrift for Landbrugets Plante-

avl, 14. Bind, Side 344, har der været foretaget en lignende Sammenstilling af Roernes Tørstofprocent og Vejrliget for Aarene 1893—1905, men Resultatet blev et ganske lignende som det ovenfor anførte. Det synes altsaa fremdeles at maatte staa hen som et aabent Spørgsmaal, hvad Grunden er til, at Runkelroernes Tørstofprocent er saa stærkt vekslende fra det ene Aar til det andet, som Tilfældet er.

Kaalroernes Tørstofprocent er ogsaa meget lav i Aar, og der er saa meget mere Grund til at bemærke dette, som Tørstofprocenten hos Kaalroer ikke plejer at veksle nær saa stærkt fra det ene Aar til det andet som hos Runkelroer. Ved Aakirkeby er Tørstofprocenten særlig lav. Hos Gulerødder synes den at være forholdsvis mindre lav end hos Runkelroer og Kaalroer.

Tabel G. Middeltal for Centner Tørstof pr. Td. Ld.

Forsøgsaar	Barres	Kaalroer	Gulerødder
1894—1899	77.6		43.3
1900	88.4	72.7	75.9
1901	72.1	57.5	67.9
1904	66.2	63.4	57.8
1905	91.3	72.4	67.5
1908	90.4	98.3	59.5
1909	87.3	98.7	51.0

Af Tabel G fremgaar, at Udbyttet i Centner Tørstof pr. Td. Ld. er adskilligt over Middel for Runkelroer, men baade i 1905 og 1908 var Udbyttet dog større. Kaalroerne, derimod, har i 1909 givet større Udbytte end i noget af de foregaaende Aar. Endelig har Tørstofudbyttet for Gulerødders Vedkommende i 1909 været betydeligt under Middel.

Som man af Tabellerne vil se, er der nu for Barres afsluttet tre toaarige Perioder, og der kan derfor være Grund til at sammenholde Resultaterne for disse 6 Aar med Tallene fra den seksaarige Periode fra 1894 til 1899. Det samme kan ikke gøres for Kaalroer og Gulerødder, fordi det kun er Runkelroeforsøgene, som er gennemførte regelbundet paa de samme tre Stationer i alle Aarene.

	Centner Roer pr. Td. Ld.		pCt. Tørstof	Centner Tørstof pr. Td. Ld.	
Askov	1894—99	573	13.9	79.6	
	1900—09	645	12.9	83.2	
Lyngby	1896—99	606	14.3	86.7	
	1900—09	663	13.7	90.8	
Tystofte	1896—99	503	13.3	66.4	
	1900—09	637	12.6	80.3	

Naar Tystofte, som det ses, giver 14 Centner Tørstof mere pr. Td. Ld. i den sidste seksaarige Periode end i den første, skyldes det utvivlsomt for største Delen, at Jorden er kommen i bedre Kultur og Gødningskraft. Om de 3¹/₂—4 Centner Merudbytte i Tørstof, som Askov og Lyngby kan opvise, skyldes Jordens Forbedring eller Barresstammernes Forbedring, kan maaske blive vanskeligt at afgøre. Derimod kan det næppe drages i Tvivl, at det i Hovedsagen er Stammerne, det skyldes, naar Tørstofprocenten i Perioderne fra 1894—99 til 1900—09 er dalet, og Masseudbyttet steget saa kendeligt, som Tallene viser. Før 1900, altsaa før Stammeforsøgenes Tid, var nemlig den gamle Landbohøjskole-Barres med dens talrige Understammer saa godt som eneraadende paa det hjemlige Frømarked. Denne Types høje Tørstofprocent, men forholdsvis temmelig lave Masseudbytte maatte derfor uundgaeligt præge Tallene for Tørstofprocent og Centner Roer pr. Td. Ld. i Perioden 1894—99. Nu, derimod, er Landbohøjskole-Stammen i den Grad fortrængt af Sludstrup-Stammen og de med denne nær beslægtede Typer, at den nu til Dags kun sjældent fremkommer paa Markedet og kun i smaa Partier. Det er Sludstrup-Stammen med dens Understammer og nær beslægtede Stammer, der behersker Nutidens Frømarked, og det er derfor ganske naturligt, at denne Stammes forholdsvis lave Tørstofprocent og store Masseudbytte maa sætte sit Stempel paa Tørstofprocent og Masseudbytte for Perioden 1900—09.

I. Barres.

Dyrkningsforsøgene med Runkelroer blev, ligesom i de foregaaende Aar, anstillede ved Aarslev, Askov Lermark, Lyngby og Tystofte.

Aarslev: Som ovenfor bemærket, har Roerne i 1909 for første Gang givet et stort Udbytte. Om Grunden dertil er den, at der blev givet 30 Læs Staldgødning à 1900 Pd. pr. Td. Ld. om Efteraaret, mod 25 Læs om Foraaret i Fjor, eller det maaske skyldes Forfrugten, der i Fjor var Staldfoder, men i Aar har været Kløver og Græs, eller maaske begge disse Forhold i Forbindelse med Vejrliget, skal være usagt. I Stedet for Ajle er der i Aar givet 140 Pd. Chilisalpeter, 320 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 160 Pd. 37 pCt. Kaligødning, som er nedharvet først i Maj. Endelig blev der 26.—28. Septbr. 1908 udstrøet 3900 Pd. 95 pCt. kulsur Kalk (Nørre Flødals) pr. Td. Ld. Roerne blev saaede den 12. Maj, Blokhakning fandt Sted 2.—3. Juni, men da de umiddelbart efter Spiringen blev angrebne af Rodbrand, fandt Udtyndingen først Sted 16.—17. Juni. I nogle Blokke var alle Planterne angrebne af Rodbrand, og den forarsagede derfor hist og her enkelte Spring i Rækkerne.

Askov: Frøet blev saaet 10. Maj, og Roerne kom hurtigt i god Vækst. Naar den kolde og fugtige Sommer tages i Betragtning, var Væksten ret god Sommeren igennem, og der var ikke noget Angreb af Sygdom eller Skadedyr. Ved Optagningen stod Roerne med grøn og kraftig Top.

Lynghby: Saaningen udførtes 8. Maj. Den kolde Sommer hemmede Roernes Udvikling noget, men da Væksten fortsattes uden Afbrydelser lige til Optagningen, blev Udbyttet alligevel ret godt. Der sporedes lidt Angreb af Bedrust og Bedens Pletsommel, men det var uden Indflydelse paa Udbyttet.

Tystofte: Saaningen fandt Sted 12. og 13. Maj. Spiringen foregik jævnt og ensartet. Forsøget var saa godt som frit for Spring.

Tabel 1 angiver Middeltallene for Resultaterne fra de fire Stationer. Resultaterne fra de enkelte Stationer findes i Hovedtabel I (efter Teksten). Som sædvanlig er der ved Karaktergivningen for Roernes Ensartethed benyttet Tallene 1—5, saaledes at 1 betyder udmærket godt og 5 maadeligt.

Stammens Løbenummer i den første Rubrik til venstre angiver den Rækkefølge, hvori Stammerne har været udsaaede paa Forsøgsstationerne. Klassedelingen, som foregaar efter Tørstofudbytte pr. Td. Ld., findes angivet i Rubrikkerne længst til højre for hver enkelt af de fire Stationer. Fem Prøver er komne i 1. Klasse, elleve i 2. Klasse og syv i 3. Klasse.

Rosted-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Frøavler *Peter Jørgensen*, Rosted pr. Slagelse.

Afstamning: Denne Stamme har været i 1. Klasse i 1904 og 1905, og med Hensyn til Afstamningen skal derfor henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 12. Bind, Side 310. Paa Grund af, at Stammen er købt som almindeligt Brugsfrø i 1893 hos Lærer *Michelsen*, Sludstrup, blev den i Beretningen om Stammeforsøgene i 1905 kaldet Sludstrup III, men da Eje-

Tabel 1. Barres 1909.

Stammens Lbnr.	Frøavlerens Navn	Ctn. Tørstof pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen	Toppen		pCt.			pCt. Roer af vægte Farve	Karakter for Roernes Emsartethed	Klasse- deling efter Tørstof- udbyttet			
		Ctn.	Roer pr. Td. Ld.		i Ctn. pr. Td. Ld.	i pCt. af Roen	Grenede	Stokløbere	Halsroer			Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte
1. Klases Stammer.															
18	Rosted-St., Aarg. 1909 P. Jørgensen, Rosted	92.6	848	10.9	261	31	3.7	2.6	1.1	5.0	1.5	1	1	1	2
2	Landsgrav-St., Aarg. 1909 L. Knudsen, Faardrup	91.3	787	11.6	324	42	5.4	2.5	0.6	3.5	2.4	1	2	1	1
3	Spangagergaard-St., 1909 R.P. Rasmussen, Klippinge	90.5	798	11.4	327	41	5.5	0.9	0.8	6.2	2.3	1	1	2	2
6	Olsgaard-St., Aarg. 1909 K. Rasmussen, Olsgaard	90.8	805	11.3	283	36	7.2	1.1	0.3	2.6	2.0	1	2	2	1
24	Rørhæk-St., Aarg. 1909 N. J. Bay, Sakskøbing	89.8	867	10.4	269	31	3.9	1.5	1.4	6.0	1.8	1	2	1	1
2. Klases Stammer.															
16		88.7	793	11.2	315	40	6.2	1.7	0.5	3.7	2.8	2	2	1	2
17		88.4	783	11.3	265	35	6.5	2.7	0.8	1.2	1.7	2	2	1	2
23		88.0	872	10.1	271	32	3.9	3.2	2.0	5.4	1.5	2	1	2	2
11		87.7	748	11.8	345	47	8.2	1.8	1.0	6.0	3.3	2	2	3	2
14		87.6	793	11.1	310	40	7.6	1.4	0.9	2.5	2.7	2	2	2	2
13		86.7	812	10.7	306	39	6.1	1.9	2.1	5.4	2.6	2	2	3	2
12		86.6	810	10.7	314	40	5.8	0.9	1.0	1.9	2.1	2	2	3	2
8		86.1	774	11.3	300	40	8.2	4.4	1.8	2.7	3.1	2	3	3	2
9		86.1	770	11.2	321	43	8.8	2.0	2.0	3.8	3.0	2	2	3	2
5		86.0	666	12.9	397	60	10.6	1.6	2.2	3.9	4.5	3	2	3	2
19		86.0	758	11.4	296	40	3.0	2.9	0.4	8.2	2.8	3	2	2	2
3. Klases Stammer.															
4		85.8	704	12.2	379	54	10.4	2.7	1.7	11.5	4.1	3	3	2	2
15		85.5	777	11.0	306	40	8.0	4.0	2.1	1.7	2.9	3	2	3	2
22		85.5	864	9.9	176	21	6.2	1.5	3.5	5.9	2.7	2	3	2	3
7		85.1	734	11.6	316	44	7.4	2.9	2.6	10.5	3.4	2	3	3	2
1		84.8	695	12.2	340	50	11.2	0.7	1.0	1.0	3.7	3	3	3	2
20		84.2	695	12.1	339	49	10.3	1.7	2.5	0.4	2.7	3	3	3	3
10		83.9	741	11.8	321	45	10.0	4.5	2.2	4.8	3.6	2	3	3	3

ren har ønsket, at den maatte beholde det Navn, Stammen fik, da den i 1904 første Gang deltog i Stammeforsøgene, er den paany opført under »Rosted«-Navnet.

Avlsmaade: Der drives særskilt Stamfrøavl, og til Stamroer udvælges de største, mest glatte og vel formede Roer, og Ejeren tilføjer: »særlig saadanne, som har Evne til at blive store, hvor Roerne staar tæt i Rækken«. For øvrigt henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 310. I 1906 blev paa 15 000 Kvdral. avlet 3700 Pd. Frø, i 1907 paa 16 500 Kvdral. 2550 Pd. Frø og i 1908 paa 17 000 Kvdral. 3800 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen har en lav Tørstofprocent, og det er derfor det meget store Masseudbytte, den skylder sin Plads øverst i 1. Klasse. Toppen er lille, men ret ensartet. Hovedet er af temmelig groft Præg. Den giver færre grenede og er lettere at trække op end nogen anden af de 1. Klasses Stammer. Den giver lidt for mange Stokløbere, naar Vejrliget begunstiger Stokløberdannelsen, men i et normalt Aar vil denne Fejl dog ingen Rolle kunne spille. Hvad Typen angaar, da udmærker det langt overvejende Flertal af Roerne sig ved at være af en smuk, halvlang Form, stærkt fyldige mod Rodspidsen; der forekommer saa godt som ingen af halvlang Kegleform eller lang, tynd Kegle og kun nogle faa af Kugleform. Der findes omtrent 5 pCt. af straagul Farve. I Henseende til Ensartethed overgaar den de øvrige 1. Klasses Stammer, og den maa derfor anses for den til Fremavl bedst egnede Stamme af Aargang 1909. I det hele taget synes det at være lykkedes Ejeren at forbedre Stammen ikke saa ganske lidt i de 4 Aar, siden Stamme-forsøgene i 1905, særlig i Retning af Roernes Form og Ensartethed. Stammen afviger fra sit oprindelige Ophav, Sludstrup-Stammen, ved at give større Masseudbytte og at have mindre Tørstofindhold. Den er mindre tilbøjelig til Grenethed og er derfor i Reglen noget lettere at trække op. Endelig er Toppen meget mindre end hos Sludstrup, og Roerne noget mindre langstrakte.

Landsgrav-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Boelsmand *Lars Knudsen*, Faardrup pr. Dalmose.

Afstamning: Ejeren har avlet Frø af Stammen fra 1894, men indtil 1902 fik han hvert Aar sit Stamfrø fra Lærer *Hans Knudsen* i Landsgrav ved Slagelse. Den maa altsaa anses for at være nær beslægtet med Landsgrav-Stammen af Aar-

gang 1904, jvf. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 12. Bind, Side 308.

Avlsmaade: Til Stamfrøavlen udsøges de største og mest vel formede Roer. Brugsfrøet avles paa 3—4 Punds Roer. I 1906 blev der paa $3\frac{1}{2}$ Skp. Ld. avlet 1300 Pd. Frø, i 1907 paa 3 Skpr. Ld. 1000 Pd. Frø, og i 1908 paa $3\frac{1}{2}$ Skp. Ld. 1400 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen giver, i Modsætning til foregaaende, ikke særlig stort Masseudbytte, men Tørstofprocenten er forholdsvis temmelig høj. Toppen er stor og kraftig samt ret ensartet. Hovedet er af ret fint Præg. Roerne er en Del grenede, men alligevel ikke særlig vanskelige at trække op. I Henseende til Stokløbertilbøjelighed gælder det samme som ovenfor anført angaaende Rosted-Stammen, men der forekommer færre straagule. De fleste Roer er fyldige mod Rodspidsen, noget færre har Kugleform, og kun faa er af halvlang eller lang, tynd Kegleform. I Ensartethed er den ret god, men dog den ringeste af de fem 1. Klasses Stammer.

Spangagergaard-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Gaardejer *R. P. Rasmussen*, Spangagergaard, Magleby pr. Klippinge.

Afstamning: I Modsætning til de to foregaaende Stammer har denne ikke deltaget i de foregaaende 9 Aars Stamme-forsøg, og det er altsaa en ny 1. Klasses Stamme. Ejerenes Fader har anskaffet Stammen i 1891 fra daværende »Sogneforeningernes Frøhandel« i København.

Avlsmaade: Stamfrøavl med Udvalg af særlig store og vel formede Roer er først paabegyndt i 1905, og i de første 14 Aar har almindeligt Brugsfrø været anvendt som Stamfrø. Brugsfrøet avles paa 2—3 Punds Roer. I 1906 er paa 10 Skpr. Ld. avlet 3200 Pd. Frø, i 1907 paa 6 Skpr. Ld. 1200 Pd. Frø og i 1908 paa 6 Skpr. Ld. 1300 Pd.

Beskrivelse: Stammen afviger saa meget i Farve og Form fra den normale Barres-Type, at det kan være tvivlsomt, om det overhovedet er berettiget at sælge Frø af denne Stamme som Barres. Farven er straagul, og kun 6 pCt. af Roerne har den for Barres normale, orange-gule Farve. Hvad Formen angaar, da er langt de fleste Roer af Kugleform, og det

bliver derfor disse, der præger Stammen, medens Roer af oval Form er saa faa, at de ikke gør sig synderlig gældende. Af halvlang Kegleform findes kun ganske enkelte, og ingen Roer har lang, tynd Kegleform. Med Hensyn til Stammens øvrige Egenskaber skal fremdrages, at den i Henseende til Tørstofprocent er lidt over Middel, og i Masseudbytte noget over Middel. Toppen er stor og ret ensartet. Hovedet er af ret fint Præg. Den giver en Del grenede Roer, men er paa Grund af sin Kugleform alligevel forholdsvis let at trække op. Stokløbere kan forekomme, men det hører til Sjældenhederne. I Henseende til Ensartethed er Stammen blandt de ringeste i 1. Klasse.

Olsgaard-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Gaardejer *Kr. Rasmussen*, Olsgaard pr. Storehedinge.

Afstamning: Stammen er den samme, som i 1908 og 1901 var i 1. Klasse, og der skal derfor henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 9. Bind, Side 177. Den Stamme, der i 1900 deltog i Stammeforsøgene, men kom i 2. Klasse, kasseredes af Ejeren, og saavel den Stamme, der kom i 1. Klasse i 1908, som nærværende Stamme har altsaa Olsgaard-Stammen af Aargang 1901 til Ophav.

Avlsmaade: Stamfrøet avles paa store og vel formede Roer, og der er i det højeste udtaget 200 Roer pr. Td. Ld. som brugelige til Stamfrøavl. Der er i de sidste Aar gjort nogle mindre Tilløb til at anvende Familieavl. I 1908 blev der udsaaet Frø af 18 særlig udsøgte Stamroer, men der fandtes ikke noget tilfredsstillende Materiale til Videreavl. I 1909 har der været dyrket 35 Familier, og blandt disse fandtes enkelte ret tiltalende, af hvilke der er udtaget Stamroer.

Beskrivelse: Stammen giver ikke særlig stort Masseudbytte. Den staar i denne Henseende kendelig tilbage for Rosted-Stammen, men til Gengæld er Tørstofprocenten en Del højere. Toppen er noget større end hos Rosted-Stammen, men sammenlignet med Sludstrup-Stammernes er den temmelig lille. I Henseende til Toppens Ensartethed er Stammen ret god. Den giver en Del grenede Roer, men alligevel er de forholdsvis lette at trække op. Af Stokløbere kan forekomme enkelte, og Roer af afvigende Farve er mindre hyppige i denne Stamme end i de andre 1. Klasses Stammer. Hvad

Typen angaar, da minder den en Del om Rosted-Stammen og afviger kun derved, at denne Stamme slet ingen Roer har af lang, tynd Kegle, men derimod nogle faa Procent flere af halvlang Kegle. De mod Rodspidsen fyldige, smukke, vel formede Roer er lige saa fremherskende i denne Stamme som i Rosted-Stammen. I Henseende til Ensartethed er Stammen særdeles god, men den kan ikke maale sig med Rosted-Stammen.

Rørbæk-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Gaardejer *Niels Jørgensen Bay*, Rørbæk pr. Saksøbing.

Afstamning: Dette er ligesom Spangagergaard-Stammen en ny Stamme, som ikke har deltaget i de foregaaende Aars Stammeforsøg. Ejeren har i 1904 købt Frø hos Gaardejer *Chr. Pedersen*, Særslev pr. Stubbekøbing, og denne har haft Stammen fra 1892, men husker ikke, hvorfra han har faaet den.

Avlsmaade: Der drives ingen Stamfrøavl, men til Brugsfrøavl benyttes de største og mest vel formede Roer. I 1906 blev der paa 3 Skpr. Ld. avlet 1012 Pd., i 1907 paa 3 Skpr. Ld. 940 Pd. og i 1908 paa 2 Skpr. Ld. 710 Pd. Naar der i Foraaret 1908 kun blev udplantet Roer paa 2 Skpr. Ld., var Grunden dertil den, at Mus havde ødelagt en Del Frøroer i Løbet af Vinteren, og det er dette Uheld, det skyldes, at der i 1908 kun blev høstet 710 Pd.

Beskrivelse: Stammen giver et større Masseudbytte end de andre 1. Klasses Stammer, men Tørstofprocenten er saa lav, at Stammen i saa Henseende nærmer sig stærkt hen imod Lille Taarøje-Stammen. Toppen er lige saa lille som hos Rosted-Stammen, og ualmindelig ensartet. Hovedet er af særlig fint Præg. Den giver lidt flere grenede Roer end Rosted-Stammen og er lidt vanskeligere at trække op, men den er i disse to Retninger bedre end de tre andre 1. Klasses Stammer. I Henseende til Type kommer den, ligesom Olsgaard-Stammen, Rosted-Stammen nær, men den giver lidt færre fyldige mod Rodspidsen og lidt flere af halvlang Kegle og lang, tynd Kegle. I Henseende til Ensartethed er den nok saa god som Olsgaard-Stammen, men kendelig ringere end Rosted-Stammen.

I Fjor var Forskellen mellem den bedste og den ringeste Barresstamme 13.8 Centner Tørstof, i Aar er den kun 8.7 Centner Tørstof. I nedenstaaende Oversigt er givet Middeltallene for Udbyttet og Ensartethedskaraktererne for de tre Klasser.

	Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Karakter for Ensartethed
1. Klasses Stammer	90.9	2.0
2. — —	87.1	2.7
3. — —	85.0	3.8

Det er altsaa ikke alene i Tørstofudbytte, at de 1. Klasses Stammer er 3. Klasses Stammer overlegne, men ogsaa Ensartethedskaraktererne er meget ringere hos 3. Klasses Stammer end hos 1. Klasses Stammer.

I sidste Stammeforsøgsberetning blev det fremhævet, at fordi en Stamme ved Forsøgene i 1900 og 1901 kom i 1. Klasse, er det paa ingen Maade givet, at den ogsaa er en 1. Klasses Stamme i 1908 og 1909. Dette maa nemlig i væsentlig Grad afhænge af den Avlsmaade, Fremavleren har anvendt i de 6—8 Aar, han har arbejdet med Stammen. Der maa i saa Henseende skelnes mellem tre Avlsmaader, som nedenfor angivet.

1) Fremavlere, der gennem en omhyggelig Elitefrøavl og Stamfrøavl udfører et maalbevidst Arbejde for Stammens Forbedring.

2) Fremavlere, der, uden at tilsigte Stammens Forbedring, blot nøjes med gennem en rationelt gennemført Stamfrøavl at søge de gode Egenskaber, som den viste sig i Besiddelse af ved Stammeforsøgene i 1900 og 1901, bevarede i Stammen.

3) Fremavlere, der lægger Hovedvægten paa at producere billigt Roefrø, og som derfor springer baade Elitefrøavl og Stamfrøavl over, eller, hvis de har Stamfrøavl, foretager Udvalget af Stamroer saa skødesløst, at de lige saa godt kunde lade Stamfrøavlens fare. At Stammen ved en saadan Behandlingsmaade i Reglen maa gaa tilbage, er kun, hvad man paa Forhaand kunde vente.

For om muligt gennem Forsøgene at skaffe et Bidrag til Belysning af disse Forhold er der ved Indsamlingen af Prøver til Stammeforsøgene i 1909 tilstræbt at medtage saa mange Understammer efter Sludstrup-Stammen af Aargang 1900 og 1901, som Pladsen tillod. Af de 23 Stammer i Tabel 1 er derfor de 9 Understammer af Sludstrup, og disses Løbenumre

gaar fra 8 til 16. Man vil altsaa af Tabellens Løbenumre, Side 247, se, at fire Understammer af Sludstrup er i bedste Halvdel af 2. Klasse, tre er i ringeste Halvdel af 2. Klasse og to i 3. Klasse. Hvad de tre ovennævnte Avlsmaader angaar, da grupperer Understammerne sig saaledes, at

til Avlsmaade 1 maa henregnes Nr. 13,
- — 2 — — Nr. 16, 14 og 12,
- — 3 — — Nr. 11, 8, 9, 15 og 10.

Understammen Nr. 13, som er den eneste i Konkurrencen deltagende Stamme, der har været gjort til Genstand for Familieavl i flere Slægtled, er ikke naaet højere end 2. Klasse, og Frøavleren har altsaa ikke opnaaet mere gennem Familieavl, end hvis han havde nøjedes med en omhyggelig gennemført Stamfrøavl. Ejeren af Nr. 13 havde sin Stamme af lige Aargang med i Forsøget i Fjor, og denne kom i 1. Klasse; man ser altsaa, at han har været mere heldig med den lige Aargang end med den ulige Aargang. Enhver Avlscenterejer kommer før eller senere til at gøre den Erfaring, at Familieavl ikke altid giver det Resultat, man haaber paa; den kan slaa fejl, saaledes at Stammen, i Stedet for at gaa frem, enten staar stille eller stundom endog gaar tilbage.

Understammerne Nr. 16, 14 og 12 har paa Grund af den omhyggelige Stamfrøavl opretholdt den gamle Sludstrup-Stammes oprindelige Egenskaber, og naar de i 1909 er rykkede ned i 2. Klasse, er Grunden dertil ikke den, at Stammen er gaet tilbage; men den Ydeevne, der var tilstrækkelig til at komme i 1. Klasse i 1900 og 1901, kan ikke slaa til i 1909, idet Forædlingsbestræbelser i de mellemliggende Aar har forøget Ydeevnen i de bedste Understammer. Det maa i det hele taget ikke glemmes, at Konkurrencen bliver haardere for hvert Aar, der gaar, fordi de bedste Stammer fra de første Aar forædles videre, medens paa den anden Side de mange daarlige 2. og 3. Klasses Stammer kasseres og derfor udgaar af Konkurrencen.

Hvad endelig Understammerne Nr. 8, 9, 15 og 10 angaar, da er det let forklarligt, at deres Plads bliver i 3. Klasse eller nederst i 2. Klasse, naar Elite- og Stamfrøavl springes over eller forsømmes. At Nr. 11 gør en Undtagelse, idet dens Plads er bleven blandt de Stammer, hvor der gennemføres en omhyggelig Stamfrøavl, kan maaske skyldes et Lykketræf. Lige saa vel som

Frøavleren kan have det Uheld, at Stammen (jvf. Nr. 13), i Stedet for at gaa frem, staar stille, saaledes kan man ogsaa stundom have Heldet med sig, naar, som her, Nr. 11 er staaet stille, medens man kunde have ventet Tilbagegang. For Fuldstændigheds Skyld skal endnu kun tilføjes med Hensyn til Avlsmetoden for Nr. 11, at ganske vist har Frøavleren ingen særlig Stamfrøavl, men han opgiver i Erklæringen Gennemsnitsvægten af de Roer, hvorpaa Brugsfrøet avles, til 3 Pd. Naar Brugsfrøroerne er saa store, er det ikke utænkeligt, at man maaske i enkelte Tilfælde uden Skade kan bruge Brugsfrø som Stamfrø, og det er muligvis heri det ligger, at Nr. 11 i Tabel 1 har faaet sin Plads blandt de Understammer, hvor der drives Stamfrøavl.

For Roedyrkeren og i den solide Frøhandel er det af stor Betydning at være klar over disse Forhold. Af Erklæringerne fra Frøavlerne fremgaar, at der af disse ni Understammer har været solgt over 300 000 Pd. Frø, altsaa har der i Foraaret 1909 været tilsaaet 20 000 Tdr. Ld. med Sludstrup-Frø af disse ni 2. eller 3. Klasses Stammer. Roedyrkeren maa derfor mærke sig, at Sludstrup-Navnet i og for sig ikke er nogen Borgen for, at det Frø, man køber, er af en god Stamme. Det, som det kommer an paa, er Aargangen — det skal være Sludstrup af Aargang 1908, men ikke Aargang 1900. — Roedyrkeren kan følgelig ikke nøjes med, at Frøhandleren indestaar for Stammens Navn, han maa tillige forlange Sikkerhed for Aargangen. Hvad her er fremhævet med Hensyn til Sludstrup-Stammen gælder selvfølgelig ogsaa Understammerne af de andre 1. Klasses Stammer.

Der skal dernæst gøres Rede for et Forhold, som ikke i tidligere Beretninger har været gjort til Genstand for Omtale. Det er saa godt som hvert Aar hændet, at der ved Opgørelsen af Resultaterne fra de enkelte Stationer har vist sig at være enkelte Stammer, som ved Askov var i 3. Klasse og ved Tystofte i 1. Klasse, eller omvendt. Naar slige Tilfælde er indtraadte, er vedkommende Stamme bleven udeladt af Beretningen, og Forsøget er gentaget Aaret efter, men saa godt som altid med samme Resultat.

I Tabel 2 er samlet de Stammer i Barresforsøgene 1900 og 1901, 1904 og 1905 samt 1908 og 1909, som har udvist en saadan Mangel paa Overensstemmelse mellem Resultaterne fra Askov og Tystofte. For at lette Overblikket er Centner Tørstof

omregnet til Forholdstal, og saaledes, at det paagældende Forsøgsaars 3. Klasses Stammer er sat lig 100. Det bliver paa den Maade Middeltal for Tørstofudbyttet af de samme Stammer paa alle tre Stationer, der er lagt til Grund ved Beregningen af Forholdstallet. I Rubrikkerne længst til højre angiver Tallene Klassedelingen og er en ligefrem Afskrift af Forsøgstabellerne for det paagældende Aar. Naar de fire øverste Stammer er i 3. Klasse ved Askov og i 1. Klasse ved Tystofte, medens det

Tabel 2. Afvigende Resultater paa Stationerne ved Askov og Tystofte.

Stammens Navn og Forsøgsaar	Forholdstal for Centner Tørstof pr. Td. Ld.			Klassedeling		
	Askov	Lyngby	Tystofte	Askov	Lyngby	Tystofte
Foder-Sukkerroer 1900	96.0	111.1	119.7	3	2	1
— — — — — 1901	98.0	114.0	115.0	3	1	1
Barres fra Tune 1900	98.0	114.5	117.0	3	2	1
— - Rødby 1904	99.3	101.3	114.7	3	3	1
— - Ladelund 1904	117.4	101.5	102.0	1	3	3
— - — — — 1905	115.3	105.7	98.0	1	2	3
— - Lille Taarøje 1908	118.2	104.2	102.3	1	2	3
— - — — — 1909	110.0	106.2	97.4	1	1	3

omvendte er Tilfældet med de fire Stammer, som er sat nederst i Tabellen, skal Opmærksomheden tillige henledes paa, at de fire øverste Stammer har forholdsvis høj Tørstofprocent og de fire nederste Stammer forholdsvis lav Tørstofprocent. Men hvori det ligger, at saaledes enkelte Stammer med høj Tørstofprocent trives bedre ved Tystofte end ved Askov, medens omvendt enkelte Stammer med lav Tørstofprocent giver større Tørstofudbytte ved Askov end ved Tystofte, kan der med vort nuværende Kendskab til Røernes Tørstofprocent ikke gives nogen rimelig Forklaring af. Man maa altsaa indtil videre blive staaende ved, at det er en Kendsgerning, at Dyrkningskaarene stundom kan være af en saadan Beskaffenhed ved Askov og Tystofte, at disse over for enkelte Stammer virker gunstigere det ene Sted end det andet.

For en halv Snes Aar siden var det ikke ualmindeligt at høre fremsat den Paastand, at Landmændene burde prøve de

mange forskellige Roesorter; thi den Sort, der egnede sig bedst for den ene Slags Jord, passede ikke for den anden, og før det var prøvet, kunde man ikke vide, hvilken Sort man stod sig bedst ved at dyrke. Da det kunde synes, som om Resultaterne i Tabel 2 giver denne gamle Læresætning noget Medhold, skal endnu kun bemærkes, at i de seks Aar, hvor der har været anstillet Stammeforsøg med Barres, har der været prøvet ca. 130 Stammer, men blandt disse 130 Stammer er det kun de nævnte 8 Stammer, som har vist sig at trives saa meget bedre paa den ene end paa den anden af de to Stationer, at den paa den ene er kommen i 1. Klasse, paa den anden i 3. Klasse. Hertil kommer, at det ikke engang er altid, at der er en saadan Uoverensstemmelse mellem Resultaterne fra de to Stationer. Som Tabellen udviser, kan Aarets Vejrlig være af en saadan Beskaffenhed, at Resultaterne fra Askov og Tystofte ogsaa for de paagældende Stammers Vedkommende stemmer med hinanden, hvilket ses af følgende:

	Askov	Lyngby	Tystofte
Lille Taarøje-Stammen var i 1904 i Klasse	1	1	1
— — — — 1905 — —	2	2	2
Ladelund-Stammen — — 1901 — —	1	1	2

Forholdet er altsaa saaledes, at af de fire Aar, Lille Taarøje-Stammen har deltaget i Stammeforsøgene, har der været god Overensstemmelse mellem Resultaterne fra Tystofte og Askov i de to Aar, og af de tre Aar, Ladelund-Stammen har deltaget i Forsøgene, har Overensstemmelsen det ene Aar været upaa-klagelig.

Da det altsaa maa siges at høre til de store Sjældenheder, at de Forhold indtræder, som Resultaterne i Tabel 2 angiver, er der ingen Grund for den praktiske Roedyrker til at lægge Vægt paa, at Stammeforsøgene har vist, at det Tilfælde kan indtræffe, at en Stamme faktisk opnaar bedre Udvikling paa den ene end paa den anden Station, uden at man kan angive Aarsagen dertil.

Det er for Fuldstændigheds Skyld, at der ved denne Lejlighed gøres opmærksom paa dette Forhold for Stammernes Vedkommende; men for øvrigt er der saa meget mere Grund til at drage disse Kendsgerninger frem, som de falder godt i Traad med, hvad der for enkelte Sorters Vedkommende er peget paa for 10 Aar siden i Beretningen om Dyrkningsforsøg

med Rodfrugtvarieteter og Rodfrugstammer fra 1886 til 1899, jvf. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 7. Bind, Side 188.

II. Kaalroer.

Forsøgene blev anstillede ved Aakirkeby, Borris og Lyngby. Frøet var tillige saaet ved Tylstrup, men her blev Forsøget ødelagt af en stærk Sandflugt i Juni.

Aakirkeby: Saaningen blev udført 17. Maj, Blokhakning fandt Sted 7. Juni og Udtynding 12.—16. Juni. Kaalfluelarver gav Anledning til enkelte Spring i næsten alle Parceller.

Borris: Saaningen blev udført 13. Maj, Roerne blev blokhakkede 13. Juni og udtyndede 16. Juni. Kaalfluelarver havde angrebet Roerne noget.

Lyngby: Saaningen fandt Sted 6. Maj, og alle Prøver stod godt indtil kort efter Udtyndingen, da en Del Planter gik ud, og det fortsatte hermed indtil henimod Midten af Juli. Hvad Sygdomsaarsagen var, kan ikke oplyses. Der var ingen Kaalfluelarver at finde paa Roerne.

I Tabel 3 er opført Middeltallene for de tre Stationer, og i Hovedtabel II findes de Tal, der er lagte til Grund ved Middeltalberegningen. Angaaende Karaktererne for Grenethed og Halsdannelse skal anføres, at 1 betyder lidt grenet og kort Hals, 5 derimod stærkt grenet og lang Hals.

Fire Stammer er komne i 1. Klasse, fem i 2. Klasse og tre i 3. Klasse. Ligesom i 1908 er samtlige Stammer, der er i 3. Klasse, af udenlandsk Oprindelse.

Lyngby-Stammen af Aargang 1909 (rødhovedet).

Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, København C.

Afstamning: Denne Stamme er en gennem Familieavl tiltrukken Forbedring af Olsgaard-Stammen. I Efteraaret 1902 blev der af Fællesforeningens Avlsleder, *Karl A. Jørgensen*, Lyngby, og Olsgaard-Stammens Ejer, *Kr. Rasmussen*, udtaget 64 Eliteroer blandt flere Tusinde Stamroer, dyrkede paa Olsgaard. Foruden Udvalg efter Størrelse og Form blev der anvendt baade Saltopløsning og Vægtfyldebestemmelse i Roesaften for at finde de mest tørstofrige Moderroer. Af disse 64 Familier blev i Efteraaret 1903 de 40 Familier kasserede, og i 1905 blev yderligere kasseret 9 Familier, saaledes at man altsaa til Rest kun havde 15 Familier. Af de i 1903 udvalgte 24 Familier blev

Tabel 3. Kaalroer 1909.

Stammens Lhnr.	Stammens Navn og Frøavlerens Navn	Centner Tørstof pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen	Toppen		Karakter for		pCt.		Klasse- deling efter Tørstof- udbyttet			
		Centner Roer pr. Td. Ld.	Tørstof i pCt. af Roen		i Centner pr. Td. Ld.		Grenethed	Halsdannelse	Hoved af uægte Farve	Flerhalsede	Karakter for Roernes Eensartethed	Aakirkeby	Borris	Lyngby
				i Centner pr. Td. Ld.	i pCt. af Roen	Hoved								
1. Klasses Stammer.														
67	Lyngby-St., Aarg. 1909 Brugsforen., Kbhvn.	106.1	937	11.8	141	15	2.1	3.0	0.6	4.6	2.5	1	1	2
63	Pajbjerg-St., Aarg. 1909 J. Hvidberg, Hunsballe	103.2	888	11.7	144	17	2.5	2.0	3.0	4.2	2.0	1	1	1
74	Hvidbjerg-St., Aarg. 1909 J. Hvidberg, Hunsballe	102.9	945	11.6	134	14	3.3	2.5	0.0	3.9	2.7	1	1	2
66	Olsgaard-St., Aarg. 1909 Kr. Rasmussen, Olsgaard	102.8	938	11.0	137	14	3.0	2.0	1.2	5.3	2.6	1	- ¹⁾	2
2. Klasses Stammer.														
64		100.0	840	12.0	149	18	3.9	3.7	2.7	6.8	3.8	2	2	1
68		99.5	860	11.6	126	14	2.2	2.1	0.2	6.1	2.4	2	2	2
65		98.9	889	11.2	122	14	2.8	1.8	1.6	4.3	2.5	2	2	3
62		98.1	865	11.4	125	15	2.5	2.1	1.0	4.1	2.5	2	2	2
70		97.9	790	12.6	168	21	3.9	2.0	0.8	5.6	3.2	2	3	2
3. Klasses Stammer.														
72		93.2	814	11.6	134	17	4.2	3.4	0.5	7.2	4.1	2	3	3
61		92.2	929	10.0	84	9	2.5	2.2	0.4	8.4	1.9	3	2	3
73		86.2	805	10.7	140	17	3.7	4.9	0.7	9.0	4.5	3	3	3

der i Foraaret 1904 udsaaet Restfrø fra Udsæden i 1903, og i 1905 blev der avlet Frø af de 5 i Efteraaret 1904 udvalgte bedste Roer af hver af de 24 Familier. Man opnaaede derved, at man allerede i Foraaret 1906 kunde udsaa Frø, høstet af hver Roe for sig, af 5 Roer af hver af de ved Udbytteforsøget i 1905 fundne 15 bedste Familier, altsaa blev der i 1906 i alt udsaaet 75 Familier. Allerede ved Familieavlen i 1903 havde en Familie, Nr. 21, tiltrukken sig Opmærksomheden, og ved Udbytteforsøget i 1906 viste de 5 Underfamilier af denne Nr. 21

¹⁾ Paa Borris var Forsøget med Nr. 64 mislykket, og for denne Stamme er derfor Tallene omregnede i Forhold til de to andre Stationer.

sig gennemsnitlig de 14×5 andre Afkomshold absolut overlegen i Tørstofudbytte, ligesom den ogsaa udmærkede sig ved en forholdsvis høj Tørstofprocent og ringe Grenethed.

Avlsmaade: I Tilknytning til ovenstaaende Redegørelse for Familieavlens fra 1903 til 1906 skal kun oplyses, at Stamroerne udvælges af de bedste Familier, efter at Eliteroerne er skilte fra. Det Brugsfrø, hvoraf Prøven til Forsøgene blev udtaget, var avlet paa Smaaroer, som om Efteraaret blev udplantede, efter at de mindre vel formede Roer var sorterede fra. Roerne blev plantede med 36 Tom. mellem Rækkerne og 18 Tom. mellem Planterne i Rækken, for at faa Planterne til at give tilstrækkeligt Frø. Ejeren ønskede nemlig Stammen anmeldt til Stammeforsøgene i 1909. Der blev i 1906 paa 2 Skpr. Ld. avlet 200 Pd. Frø, i 1907 paa 4 Skpr. Ld. 300 Pd. Frø, og i 1908 paa 6 Skpr. Ld. 800 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen giver samme Udbytte i Centner Roer pr. Td. Ld. som sit Ophav, men den har opnaaet lidt højere Tørstofprocent, og Tørstofudbyttet er derfor bleven forøget med hen imod 4 Centner Tørstof pr. Td. Ld. Toppen er temmelig stor og kraftig, men noget uensartet. Karakteren for Grenethed er bedre end hos nogen af de andre 1. Klasses Stammer, og Letoptageligheden er upaaklagelig. Halsen er bleven lidt længere end hos Olsgaard-Stammen, og der forekommer kun halvt saa mange Roer med grønhovedet i Stedet for rødhovedet Knold hos denne som hos Ophavet. Ogsaa Procenttallet af flerhalsede Roer er aftaget kendeligt gennem Familieavlens. Hvad Typen angaar, da er der flest ovale, men af Kugleform og Kegleform findes der en Del, og der forekommer omtrent lige mange af disse to Typer. Hos Olsgaard-Stammen, derimod, er det langt overvejende Flertal ovale; der forekommer slet ingen af Kegleform, men af Kugleform en Del. Det synes altsaa, som om den nye Understamme har bibeholdt Roerne af Kugleform uforandrede, medens en Del af de ovale er gaaet over til at blive af Kegleform. Karakteren for Ensartethed er en Ubetydelighed bedre for den nye Stamme end for Ophavsstammen. At Lyngby-Stammen er en Forbedring af den gamle Olsgaard-Stamme, navnlig i Retning af større Tørstofindhold og mindre Grenethed, er ubestrideligt. Da hertil kommer, at den afviger kendeligt i Henseende til Type, kunde det medføre ret skæbnsvanger

Begrebsforvirring, hvis denne Stamme kom til at gaa i Handelen som Olsgaard-Bangholm, hvorfor den har faaet Navnet »Lyngby-Stammen«.

Pajbjerg-Stammen af Aargang 1909 (rødhovedet).

Ejer: Gaardejer *Jens Hvidberg*, Hunsballe pr. Struer.

Afstamning: Det Brugsfrø, som blev benyttet til Forsøget, er avlet efter det samme Stamfrø, som blev brugt til Udsæden Aaret forud; Brugsfrøet i 1908 og 1909 har altsaa samme Oprindelse. Der skal derfor her kun henvises til den Redegørelse for Afstamningen, som findes i Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 258.

Avlsmaade: Da denne findes beskrevet samme Sted, skal her kun henvises dertil. Der er i 1906 paa 92 Tdr. Ld. avlet 85 000 Pd. Frø, i 1907 paa 150 Tdr. Ld. 270 000 Pd. Frø og i 1908 paa 150 Tdr. Ld. ca. 125 000 Pd. Frø.

Beskrivelse: Forsøgsresultaterne i 1909 bekræfter de foregaaende Aars Resultater med Hensyn til Stammens Egenskaber. Masseudbyttet er noget over Middel, men i denne Henseende staar den ikke saa lidt tilbage for Olsgaard-Stammen; derimod er Tørstofprocenten en Del højere, og derfor bliver Tørstofudbyttet omtrent 1 Centner større. Toppen er stor og kraftig og betydelig mere ensartet end Lyngby-Stammens. Grenetheden er mindre fremherskende end hos de fleste andre Kaalroe-Stammer, og Roerne er forholdsvist lette at trække op. Halsen er kort; af Roer med grønt Hoved findes omtrent 3 pCt., og af flerhalsede Roer forekommer lidt over 4 pCt. Hvad Typen angaar, da er det langt overvejende Flertal af Kugleform, og der findes kun nogle faa af Kegleform og ovale. I Ensartethed er Stammen særlig god og overgaar i denne Henseende meget betydeligt alle de andre prøvede Stammer paa en engelsk 3. Klasses Stamme nær.

Hvidbjerg-Stammen af Aargang 1909 (grønhovedet).

Ejer: Gaardejer *Jens Hvidberg*, Hunsballe pr. Struer.

Afstamning: Stammen var i 1. Klasse i 1904 og 1905, og der skal derfor blot henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 12. Bind, Side 317. De oprindelige Ejere af Stammen er Brødrene *Dahl*, Hvidbjerg ved Skive, men fra 1900 at

regne har *Hvidberg* været i Forbindelse med Brødrene *Dahl* om Stamfrøavl af Stammen.

Avlsmaade: Se Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 12. Bind, Side 317. I 1907 er der paa 20 Tdr. Ld. avlet 30 000 Pd. Frø og i 1908 paa 18 Tdr. Ld. 25 000 Pd. Frø.

Beskrivelse: Ligesom ved Forsøgene i 1904 og 1905 har Stammen ogsaa i 1909 overgaaet alle andre Stammer i Masseudbytte, men Tørstofprocenten er lav. I 1904 og 1905 var der ingen Stamme med saa lav Tørstofprocent, men i 1909 er der to engelske, hidtil uprøvede Stammer, som har endnu lavere Tørstofprocent. Toppen er middelstor og ret ensartet. Hvad Grenetheden angaar, lader Stammen en Del tilbage at ønske, og Roerne er derfor noget vanskeligere at trække op end hos de andre 1. Klasses Stammer. Halsen er af passende Længde; af flerhalsede Roer giver Stammen forholdsvis faa, og alle Roerne har grønt Hoved. Stammen giver nogle flere Roer af Kugleform end af Kegleform, og af ovale Roer forekommer kun faa. I Henseende til Ensartethed er Stammen temmelig ringe, og Ensartethedskaraktererne er kendelig lavere i 1909 end i 1904 og 1905. At det skulde være Stammen, der er gaaet tilbage i Ensartethed i de forløbne Aar, er dog ikke dermed givet; af Redegørelsen for Avlsmaaden fremgaar nemlig, at Frøprøverne i 1904 og 1905 var udtagne af et Parti, der var avlet paa omplantede og sorterede Rødder, hvorimod Frøprøven i 1909 hidrørte fra et Parti, der var avlet paa usorterede Rødder. Det er ikke usandsynligt, at det er denne Sortering, der har hævet Ensartethedskaraktererne i 1904 og 1905, se Side 263.

Olsgaard-Stammen af Aargang 1909 (rødhovedet).

Ejer: Gaardejer *Kr. Rasmussen*, Olsgaard pr. Storehedinge.

Afstamning: Stammen var i 1. Klasse i 1904 og 1909, og der skal derfor kun henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 12. Bind, Side 316.

Avlsmaade: Se samme Sted. I 1906 blev der paa 1 Td. Ld. avlet 1600 Pd. Frø, i 1907 paa 7 Skpr. Ld. 2100 Pd. Frø og i 1908 paa 7 Skpr. Ld. 1700 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen giver stort Masseudbytte, men Tørstofprocenten er lige saa lav som hos *Hvidbjerg-Stammen*. Toppen er middelstor og ret ensartet, Halsen er

temmelig kort, og af flerhalsede Roer findes ikke saa ganske faa. Grenetheden kunde man ønske var noget mindre. Der findes enkelte Roer med grønt Hoved. Stammen er let kendelig ved sine mange ovale Roer; der optræder slet ingen af Kegleform, men nogle af Kugleform. I Henseende til Ensartethed staar Stammen en Del tilbage for Pajbjerg-Stammen.

Man lægger altsaa Mærke til, at af de Kaalroestammer, som ved Forsøgene i 1909 er komne i 1. Klasse, er de tre gamle 1. Klasses Stammer, og den fjerde, Lyngby-Stammen, kan for saa vidt ogsaa henregnes til de gamle 1. Klasses Stammer, som den nedstammer fra Olsgaard-Stammen. Det fortjener endvidere at fremhæves, at Pajbjerg-Stammen er kommen i 1. Klasse, hver Gang den har deltaget i Stammeforsøgene, og for de to andre Stammer er det kun eet Aar hændet, at de har deltaget i Stammeforsøgene uden at kunne hævde Stillingen i 1. Klasse. Det er et Vidnesbyrd om Avlssoliditeten hos disse tre danske Stammer, og naar i Modsætning hertil de engelske og skotske Stammer saavel i 1908 som i 1909 har været ene om Pladserne i 3. Klasse, kan Roedyrkeren ikke være i Tvivl om, hvad han bør foretrække.

Forskellen i Tørstofudbytte og Ensartethedskarakter paa 1., 2. og 3. Klasses Stammer fremgaar af nedenstaaende Middeltal:

	Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Ensartetheds- karakter
Stammer af 1. Klasse	103.6	2.5
— - 2. —	98.9	2.9
— - 3. —	90.5	3.5

Der viser sig altsaa en Forskel mellem de danske 1. Klasses Stammer og de udenlandske 3. Klasses Stammer af 13.1 Centner Tørstof. Regnes 1 Centner Tørstof til 5 Kr., bliver Afgrøden efter det udenlandske Frø altsaa 65 Kr. mindre værd pr. Td. Ld. end Afgrøden efter det danske Frø.

Der har i Aar været medtaget i Stammeforsøgene to Prøver af Hvidberg-Stammen, den ene avlet paa sorterede Rødder, den anden paa usorterede. Stamfrøet er det samme, og den eneste Forskel i Avlsmaaden er den, at i det ene Tilfælde er de smaa Frøroer tagne op om Efteraaret, og efter at de mindste og mere eller mindre misformede Roer er frasorterede, er Resten

plantet igen. I nedenstaaende Sammenstilling er kun medtaget de Resultater, hvor Tallene viser Forskel paa Afkommet efter de sorterede og usorterede Frøroer af Hvidbjergstammen:

	Sorteret	Usorteret
Centner Tørstof pr. Td. Ld.	103.8	102.9
— Roer - - - - -	938	935
pCt. Tørstof	11.1	11.0
Centner Top pr. Td. Ld.	140	134
Halsdannelse	2.0	2.5
Flerhalsede	5.6	3.9
Ensartethed	2.0	2.7

Forskellen i Centner Top, Halsdannelse og Flerhalsethed maa nærmest formodes at bero paa en Tilfældighed. Det samme kan tænkes at være Tilfældet med Tørstofudbyttet og den betydelig bedre Karakter for Ensartethed efter Frø, avlet paa sorterede Rødder, men sandsynligt er det ikke. Saafremt fortsatte Forsøg bekræfter, at Sorteringen kan hæve Udbyttet med 1 Centner Tørstof pr. Td. Ld., kan Roedyrkeren staa sig ved at give nogle Øre mere for Pundet af Frø, avlet paa sorterede Roer, og Frøavleren kan derved være dækket for den Merudgift, som Sorteringen medfører.

III. Gulerødder.

Forsøget var anlagt paa Askov Sandmark, Borris, Studsgaard og Tylstrup. Paa Grund af stærkt Angreb af Gulerodsfluens Larve maatte Forsøgsresultaterne fra Askov Sandmark kasseres, og ved Tylstrup blev Forsøget med Gulerodsstammer ødelagt af den samme Sandflugt, som er omtalt ovenfor under Kaalroer.

Borris: Udtyndingen maatte gentages, idet der var en Del Frø, der først spirede, efter at den første Udtynding havde fundet Sted. Gulerødderne voksede hurtigt til og stod Sommeren igennem med kraftig, tæt Bestand, uden at være angrebne af nogen Sygdom eller af Gulerodsfluens Larve.

Studsgaard: Spiringen var god, men Udviklingen noget uens i Forsommeren, og om end dette udjævnedes noget ved fortrinlig Vækst i August og September, var Roerne dog ved Optagningen lidt uens udviklede.

I Tabel 4 findes angivet Middeltallene for Resultaterne fra de to Stationer, og i Hovedtabel III er anført de Tal, der er lagte til Grund for Middeltalberegningen. Af Champion er tre

Tabel 4. Gulerødder 1909.

Stammens Lbnr.	Stammens Navn og Frøavlerens Navn		Centner Tørstof pr. Td. Ld.	Stammens Klasse	Centner Roer pr. Td. Ld.	Tørstof i pCt. af Roen	Toppen		pCt.			Klasse- deling efter Tørstof udbyttet		
							i Centner pr. Td. Ld.	i pCt. af Roen	Grenede	Stokløbere	Hvide	Karakter for Roernes Ensartethed	Borris	Studsgaard
Champion.														
83	Pajbjerg-St., Aarg. 1909	J. Hvidberg, Hunsballe	54.8	1	492	11.2	189	39	3.3	1.2	0.7	2.8	1	1
88	Udenlandsk St.		53.3	1	496	10.8	166	34	3.6	1.0	0.8	2.6	2	1
87	Annehjerggaard-St., — 1909	L. Wibolt, Nakskov	52.6	1	478	11.0	172	36	4.3	1.3	1.2	2.8	2	1
81			52.4	2	484	10.9	191	40	3.8	2.4	1.2	2.5	2	2
82			52.0	2	410	12.7	186	46	3.4	1.4	2.5	4.0	2	2
85			51.4	2	468	11.0	160	35	3.7	1.0	2.3	4.1	3	2
84			51.3	2	446	11.5	147	33	3.1	1.0	1.0	2.7	2	2
86			49.4	3	424	11.7	154	37	4.6	0.9	1.8	3.3	3	3
Stensballe og James.														
91	Helgenæs-St., Aarg. 1909	F. Dreyer, Aarhus	56.2	1	530	10.6	114	22	4.0	0.3	0.4	1.6	1	1
94			50.0	2	411	12.2	121	30	7.8	0.2	0.4	2.5	3	2
92			49.8	2	428	11.7	111	26	3.2	0.9	0.5	3.0	2	2
90			48.0	3	413	11.7	149	36	3.8	2.8	0.5	2.6	3	3
89			47.7	3	418	11.5	145	35	4.2	2.6	0.6	3.3	2	3
93			45.3	3	362	12.6	123	34	8.6	0.3	1.2	3.9	3	3

Stammer komme i 1. Klasse, fire i 2. Klasse og en i 3. Klasse. Af Stensballe og James er tre Stammer i 1. Klasse, to i 2. Klasse og tre i 3. Klasse.

Champion.

Pajbjerg-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Gaardejer *Jens Hvidberg*, Hunsballe pr. Struer.

Afstamning: Stammen er den samme, som i 1900 og 1904 kom i 1. Klasse, og der skal derfor henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 8. Bind, Side 161.

Avlsmaade: Se samme Sted. I 1906 blev paa 11. Tdr. Ld. avlet 5500 Pd. Frø, i 1907 paa 10 Tdr. Ld. intet, idet Høsten var totalt mislykket, i 1908 paa 10 Tdr. Ld. 2500 Pd. Frø.

Beskrivelse: Masseudbyttet er stort, og Tørstofprocenten er middelhøj. Toppen er stor og kraftig. Af Stokløbere og grenede findes der enkelte, og det samme gælder forkrøblede, korte Roer. Rødderne er ret fyldige mod Rodspidsen og temmelig glatte. Krydsning med Vild Gulerod er der ret tydelige Antydninger af. Ensartetheden er ikke mere end nogenlunde god.

Annebjerggaard-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Frøhandler *L. Wiboltt*, Nakskov.

Afstamning: Stammen er i 1904 anskaffet fra Gaardejer *V. Jespersen*, Annebjerggaard, hvis Stamme var i 1. Klasse i 1900 og 1905, og der skal derfor kun henvises til Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 8. Bind, Side 160.

Avlsmaade: Særlig Stamfrøavl, og i 1905 har der været gjort en Prøve med Familieavl, men Familiernes Antal var kun 20, og der blev ingen Vejning eller Tørstofbestemmelse foretaget. Ved Bedømmelsen blev kun Udseendet lagt til Grund.

Beskrivelse: De Egenskaber, som karakteriserede den oprindelige Annebjerggaard-Stamme, synes i væsentlig Grad at være blevne udviskede i denne. Masseudbyttet er over Middelt, men det overgaas af flere andre Stammer, og Tørstofprocenten er heller ikke saa lav som i den oprindelige Annebjerggaard-Stamme. De daværende, noget korte, meget glatte, mod Rodspidsen stærkt fyldige Rødder er her blevne til temmelig lange, ikke særlig glatte, mod Rodspidsen kun ret fyldige Rødder. Endelig giver Stammen betydelig flere grenede, og der er ogsaa i andre Henseender adskillige Tegn paa, at Stammen er bleven krydset med Vild Gulerod. Af Gulerødder, der har antaget den vilde Gulerods hvide Farve, findes lidt flere end i Pajbjerg-Stammen, og det samme gælder de forkrøblede, korte Gulerødder. Hvad Ensartethed angaar, kan henvises til, hvad der blev angivet for Pajbjerg-Stammen.

Stensballe.

Helgenæs-Stammen af Aargang 1909.

Ejer: Købmand *Fr. Dreyer*, Aarhus.

Afstamning: Stammen blev anskaffet i 1900. Oprindelig skal Stammen være kommen fra Kunstgartner *Chr. Jensen* i Aarhus, der i 1874 havde købt Frøet fra Stensballe.

Avlsmaade: Ejeren lader Stamfrøavlen udføre ved Helgenæs paa Mols, Brugsfrøavlen dels i Frankrig, dels her i Landet. I de første Aar efter Anskaffelsen blev der alene dyrket Frø paa store, udsøgte Roer; Stamfrø og Brugsfrø er første Gang avlet i 1906. De Planter, hvorpaa det Frø er høstet, som er anvendt til Forsøget, stod Vinteren over paa Voksestedet, og om Foraaret blev Rødderne sorterede ved Omplantningen. Paa 3 Tdr. Ld. blev i 1906 avlet 1500 Pd. Frø; i 1907 mislykkedes Avlen fuldstændig paa det Areal, der var tilsaaet med Stammen. I 1908 blev paa 3¹/₂ Td. Ld. avlet 2500 Pd. Frø.

Beskrivelse: Stammen giver et meget stort Masseudbytte og overgaar i saa Henseende endog alle de prøvede Champion-Stammer, men Tørstofprocenten er meget lav. Ingen anden af de prøvede Stammer har saa lav en Tørstofprocent. Tørstofudbyttet pr. Td. Ld. er større end hos de bedste Champion-Stammer, og det fortjener at fremhæves, da det er første Gang, at der i Stammeforsøgene har deltaget en Stensballe-Stamme, som kunde staa Maal med Champion-Stammerne. Toppen er temmelig lille og ensartet. Stammen giver kun faa grenede Rødder og Stokløbere. Krydsning med Vild Gulerod er meget lidt fremtrædende og viser sig kun ved, at der findes nogle ganske enkelte hvide. Stammen er i Retning af Formtroskab noget ganske enestaaende. Det langt overvejende Flertal af Rødderne er saa smukke, glatte, af udpræget typisk Form, at man vanskelig vil kunne tiltrække en Stensballe, som kan overgaa denne. I Henseende til Ensartethed er Stammen derfor ogsaa udmærket.

Forskellen i Tørstofudbytte paa den bedste og ringeste Stamme af Champion er 5.4 Centner Tørstof pr. Td. Ld., for den bedste og ringeste Stamme af Stensballe og James er Forskellen 8.5 Centner. I de første Aars Stammeforsøg var Forskellen mellem gode og daarlige Stammer af Gulerødder ikke saa lidt større, og sandsynligvis er Aarsagen dertil den, at de gode Stammer er gaaede tilbage paa Grund af de uheldige Avls-

forhold, som Gulerodssvampens Angreb har haft til Følge. Der blev allerede i sidste Stammeforsøgsberetning (jvf. Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 263) gjort opmærksom paa Gulerodsstammernes Tilbagegang, og Resultaterne fra 1909 synes at bekræfte Rigtigheden af de der fremsatte Udtalelser. Medens de 1. Klasses Stammer af Barres og Kaalroer er kendeligt bedre i 1908 og 1909, end de var i 1900 og 1901, er det omvendte altsaa Tilfældet med Gulerodsstammerne, men før der tilvejebringes et virksomt Middel til Gulerodssvampens Bekæmpelse, kan Forbedring af Gulerodsstammernes Ydeevne næppe ventes.

IV. Roefrø til Udsæd i 1911.

I Lighed med, hvad der har været Tilfældet med de sidste Stammeforsøgsberetninger, skal til Vejledning for Roedyrkerne til Slutning gives en samlet Fortegnelse over de 1. Klasses Stammer, hvoraf der kan ventes at komme Frø i Handelen til Foraaret 1911.

Runkelroer.

- Barres**, Rosted-Stammen af Aargang 1909 (se Side 246).
- Landsgrav-Stammen af Aargang 1909 (se Side 248).
 - Spangagergaard-Stammen af Aargang 1909 (se Side 249).
 - Olsgaard-Stammen af Aargang 1909 (se Side 250).
 - Rørbæk-Stammen af Aargang 1909 (se Side 251).
- Elvetham**, Højby-Stammen af Aargang 1907 fra Gaardejer *Jens Madsen*, Højby S.
- Odder-Stammen af Aargang 1907 fra Østjydske Frøavlereforening, Odder.
- Eckendorfer**, Sierslev-Stammen af Aargang 1907 fra Gaardejer *Niels Larsen*, Sierslev pr. Storehedinge.
- Ringe-Stammen af Aargang 1907 fra Handelsgartner *D. Eltzholtz*, Ringe.
 - Barup-Stammen af Aargang 1907 fra Gaardejer *Andreas Jensen*, Barup pr. Karise.

Kaalroer.

- Bangholm**, Lyngby-Stammen af Aargang 1909 (se Side 257).
- Pajbjerg-Stammen af Aargang 1909 (se Side 260).
 - Olsgaard-Stammen af Aargang 1909 (se Side 261).
- Shepherd**, Hvidbjerg-Stammen af Aargang 1909 (se Side 260).

Hovedtabel I.

Barresstammer

Stammens Lbnr.	Centner Tørstof pr. Td. Ld.				Centner Roer pr. Td. Ld.				Tørstof i pCt. af Roen				Top i pCt. af Roen			
	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte
1	94.8	60.7	90.8	93.1	824	537	681	739	11.5	11.3	13.3	12.6	57	61	51	29
2	105.8	64.2	96.8	98.3	953	600	783	812	11.1	10.7	12.3	12.1	47	51	44	26
3	106.8	67.1	95.4	93.1	993	627	769	803	10.7	10.7	12.4	11.6	47	50	43	25
4	96.1	62.7	92.6	91.6	836	536	712	733	11.5	11.7	13.0	12.5	62	68	54	32
5	93.4	65.9	90.4	94.2	778	527	660	698	12.0	12.5	13.7	13.5	71	69	59	42
6	104.0	65.8	94.4	97.5	990	622	774	833	10.5	10.5	12.2	11.7	42	44	35	22
7	99.8	60.1	88.3	92.5	911	546	701	777	10.9	11.0	12.6	11.9	52	55	44	26
8	98.7	62.2	88.5	95.0	958	587	731	819	10.8	10.6	12.1	11.6	45	47	41	25
9	97.6	63.9	91.3	91.6	938	609	748	783	10.4	10.5	12.2	11.7	48	53	44	27
10	97.7	61.7	86.6	89.4	922	582	710	751	10.6	10.6	12.2	11.9	47	56	46	30
11	99.8	65.6	91.3	94.1	916	596	713	765	10.9	11.0	12.8	12.3	56	56	47	28
12	98.2	65.9	88.8	93.5	992	640	772	835	9.9	10.3	11.5	11.2	46	48	41	24
13	98.6	65.7	90.9	91.4	976	657	784	831	10.1	10.0	11.6	11.0	43	49	39	24
14	98.0	65.9	93.8	92.7	942	622	795	813	10.4	10.6	11.2	11.9	45	49	40	26
15	96.7	63.7	90.4	91.1	948	607	760	792	10.2	10.5	11.9	11.5	43	49	42	27
16	100.4	65.6	97.5	91.1	956	613	819	785	10.5	10.7	11.9	11.6	44	50	41	26
17	99.6	63.1	98.2	92.7	940	574	805	813	10.6	11.0	12.2	11.4	41	42	35	20
18	105.0	70.6	101.1	93.8	1000	660	879	853	10.5	10.7	11.5	11.0	33	38	32	20
19	94.9	63.9	92.3	92.2	887	581	761	802	10.7	11.0	12.2	11.5	47	50	39	23
20	93.6	62.8	91.2	89.1	828	532	707	713	11.8	11.8	12.9	12.5	54	64	48	31
22	99.5	58.7	94.5	89.3	1058	631	875	893	9.4	9.8	10.8	10.0	24	28	21	10
23	99.5	66.5	93.9	92.2	1059	679	854	895	9.4	9.8	11.0	10.8	36	39	32	19
24	100.8	65.5	96.5	96.2	1029	662	869	908	9.8	9.9	11.1	10.6	34	38	34	19

Hovedtabel II.

Kaalroestammer

Stammens Lbnr.	Centner Tørstof pr. Td. Ld.			Centner Roer pr. Td. Ld.			Tørstof i pCt. af Roen			Top i pCt. af Roen		
	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Aakirkeby	Borris	Lyngby	Aakirkeby	Borris	Lyngby
61	92.9	85.9	97.8	1010	818	959	9.2	10.5	10.2	9	8	10
62	102.0	82.6	109.7	962	694	938	10.8	11.9	11.7	12	14	18
63	108.5	89.5	111.7	952	740	971	11.4	12.1	11.5	14	16	20
64	105.8	83.2	111.5	932	660	929	11.8	12.6	12.0	13	19	22
65	104.8	85.3	106.7	979	735	953	10.7	11.6	11.2	12	14	16
66	108.2	—	110.5	1021	—	1033	10.6	—	10.7	12	—	17
67	114.8	94.0	109.8	1023	817	972	11.2	11.5	11.3	13	14	18
68	103.4	84.4	110.6	949	686	945	10.9	12.8	11.7	12	13	18
70	103.6	78.8	111.3	909	571	890	11.4	13.8	12.5	17	22	25
72	105.4	77.5	96.8	976	625	842	10.8	12.4	11.5	14	16	20
73	89.6	79.5	89.5	870	716	829	10.8	11.1	10.8	16	16	20
74	112.4	86.8	109.6	1060	742	1034	10.6	11.7	10.6	12	14	17
75	108.0	89.4	113.9	1029	758	1026	10.5	11.8	11.1	13	14	18
76	113.1	80.3	104.5	1109	723	917	10.2	11.1	11.4	7	9	10

1909.

Ctn. Top pr. Td. Ld.				pCt. Grenede				pCt. Stokløbere				pCt. Halsroer			Karakter for Roernes Ensartethed			
Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Lyngby	Tystofte	Aarslev	Askov	Lyngby	Tystofte
463	330	348	218	3.2	15.4	17.2	8.9	0.0	1.0	1.1	0.6	0.0	0.6	2.3	3.7	3.7	4.0	3.2
433	310	340	212	1.3	8.5	9.4	2.3	1.1	3.3	4.8	0.9	0.0	0.5	1.2	2.1	3.5	2.0	2.0
459	320	331	198	1.1	7.4	11.1	2.3	0.7	1.4	0.7	0.6	0.2	0.1	2.1	2.3	2.7	2.0	2.0
525	365	387	238	2.5	15.8	16.1	7.3	2.4	3.3	3.9	1.3	0.7	0.9	3.5	4.3	4.0	4.0	3.9
540	365	387	296	1.8	16.9	13.2	10.4	1.8	1.4	2.3	0.9	0.2	0.9	5.6	4.3	4.2	5.0	4.4
409	270	270	184	0.5	9.8	15.7	2.9	0.5	1.4	2.1	0.2	0.4	0.0	0.5	2.0	2.0	2.0	2.1
450	300	310	204	2.1	14.0	8.6	4.8	1.9	2.5	5.5	1.7	2.2	0.0	5.7	3.1	3.5	3.0	3.8
415	280	293	206	1.3	11.9	12.2	7.3	4.3	5.1	5.5	2.7	0.2	0.0	5.1	2.4	3.0	4.0	3.0
429	320	328	208	1.5	14.0	11.4	7.5	1.3	2.3	3.1	1.3	0.6	0.6	4.9	2.6	3.0	3.0	3.4
411	325	321	225	3.2	13.4	14.0	9.2	3.6	4.9	6.2	3.2	0.9	0.7	5.1	3.3	3.0	4.0	4.1
495	330	336	218	1.7	11.6	11.7	7.9	1.8	1.9	2.4	1.0	0.4	0.5	2.1	3.3	2.8	4.0	3.2
439	305	311	200	0.9	9.3	7.9	3.0	0.5	0.6	2.1	0.5	0.2	0.5	2.4	2.3	2.0	2.0	2.0
396	320	305	201	1.2	8.1	10.0	5.1	2.1	2.0	2.4	1.1	0.4	0.7	5.1	2.7	2.5	3.0	2.3
414	300	316	208	2.4	13.1	8.2	6.6	0.7	1.6	2.3	1.1	0.2	0.5	2.1	2.1	2.8	3.0	3.0
399	295	320	210	0.9	10.3	12.9	7.3	1.9	5.6	6.3	2.2	0.6	0.8	4.7	2.4	3.3	3.0	3.0
416	305	337	201	1.9	9.4	9.2	4.4	1.1	2.1	2.6	1.0	0.4	0.0	1.1	2.7	2.5	3.0	2.9
370	240	282	166	0.7	14.2	8.3	2.9	1.8	3.1	4.9	0.9	0.2	0.0	2.1	1.9	1.7	1.0	2.0
339	255	279	170	0.3	6.4	5.5	2.4	2.0	2.8	4.2	1.3	0.4	0.8	2.1	2.1	1.8	1.0	1.1
410	300	294	181	0.1	6.4	1.3	3.4	2.0	3.2	4.1	2.1	0.2	0.0	1.0	2.4	2.0	2.0	2.9
448	345	341	223	0.9	18.2	11.9	10.0	1.3	2.5	2.3	0.7	0.4	1.2	6.0	3.0	2.7	3.0	2.1
246	180	185	92	2.5	11.5	5.9	4.7	1.3	2.1	2.1	0.6	0.7	0.0	9.9	3.3	2.5	2.0	3.0
373	270	269	172	0.6	8.0	5.5	1.6	1.3	4.3	5.6	1.4	0.4	0.5	5.2	1.7	1.4	1.0	2.0
346	260	294	176	0.9	6.9	5.5	2.4	0.4	2.0	3.1	0.6	0.6	0.6	3.1	1.9	1.7	1.0	2.0

1909.

Centner Top pr. Td. Ld.			Karakter for Roernes							pCt. Flerhalsede	
Aakirkeby	Borris	Lyngby	Ensartethed			Grenethed		Halsdannelse		Borris	Lyngby
			Aakirkeby	Borris	Lyngby	Borris	Lyngby	Borris	Lyngby		
86	70	96	1.0	2.0	2.7	2.0	3.0	2.0	2.3	7.2	9.5
120	99	157	2.0	2.7	2.7	2.2	2.7	1.8	2.3	3.3	4.9
129	120	182	2.0	2.3	1.7	2.2	2.7	1.7	2.3	5.9	2.4
124	125	198	4.0	4.3	3.0	3.7	4.0	3.3	4.0	7.1	6.4
116	99	151	3.0	2.5	2.0	2.5	3.0	1.3	1.3	3.9	4.8
126	—	179	3.0	—	2.0	—	3.0	—	2.0	—	5.3
130	111	183	3.0	2.4	2.0	2.2	2.0	3.0	3.0	5.4	3.7
115	92	171	3.0	2.3	2.0	2.3	2.0	2.1	2.0	6.8	5.9
156	128	221	3.0	3.5	3.0	3.7	4.0	2.0	2.0	4.6	6.0
139	101	162	4.0	4.2	4.0	4.3	4.0	2.7	4.0	7.7	6.7
136	116	167	5.0	4.5	4.0	3.3	4.0	4.8	5.0	7.7	10.2
131	98	172	3.0	3.2	2.0	3.5	3.0	2.0	3.0	4.7	3.0
130	108	181	2.0	2.0	2.0	2.7	4.0	2.0	2.0	5.0	6.2
76	65	100	2.0	2.7	1.0	3.2	4.0	1.2	1.0	9.0	3.6

Hovedtabel III.

Gulerodsstammer 1909.

Stammens Lbnr.	Centner Tørstof pr. Td. Ld.		Centner Roer pr. Td. Ld.		Tørstof i pCt. af Roen		Ctn. Top pr. Td. Ld.		Top i pCt. af Roen		pCt. Grenede		pCt. Stokløbere		pCt. Hvide		Karakter for Ensartet- hed	
	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard	Borris	Studsgaard
81	51.4	53.4	494	473	10.4	11.9	209	173	42	37	3.5	3.0	3.1	1.6	0.8	1.6	2.0	3.0
82	51.7	52.3	427	393	12.1	13.3	200	171	47	44	2.9	3.9	1.3	1.5	0.7	4.3	3.4	4.6
83	53.6	55.9	501	482	10.7	11.6	203	174	41	37	4.1	2.5	1.3	1.0	0.3	1.1	3.0	2.5
84	50.4	52.1	458	434	11.0	12.0	157	136	34	31	2.9	3.3	1.0	1.0	0.7	1.2	2.6	2.8
85	49.0	53.8	471	464	10.4	11.6	167	153	36	33	3.2	4.2	1.1	0.8	1.9	2.7	3.8	4.4
86	48.9	50.4	435	413	11.1	12.2	168	139	39	34	4.7	4.4	0.9	0.9	0.9	2.6	3.6	3.0
87	50.0	55.1	481	475	10.4	11.6	187	156	39	33	3.8	4.7	1.7	0.8	0.6	1.7	3.0	2.6
88	51.9	54.7	499	493	10.4	11.1	178	153	36	31	3.1	4.1	1.1	0.8	0.5	1.1	2.8	2.4
89	48.6	46.8	442	393	11.0	11.9	168	121	38	31	3.8	4.6	3.8	1.4	0.5	0.7	2.8	3.8
90	47.5	48.5	424	401	11.2	12.1	166	132	38	33	3.2	3.8	3.7	1.9	0.8	0.3	2.6	2.6
91	55.3	57.1	541	519	10.2	11.0	124	103	23	20	3.8	4.1	0.4	0.2	0.2	0.5	1.2	2.0
92	49.5	50.0	438	417	11.3	12.0	119	102	26	25	2.9	3.4	1.1	0.6	0.6	0.3	3.0	3.0
93	44.0	46.6	370	353	11.9	13.2	129	116	35	33	5.1	12.0	0.4	0.1	0.4	1.9	3.6	4.3
94	47.0	52.9	409	413	11.5	12.8	123	118	30	29	5.6	10.0	0.3	0.1	0.3	0.4	2.6	2.4

Turnips.

Yellow Tankard, Pajbjerg II af Aargang 1907 fra Gaardejer *Jens Hvidberg*, Hunsballe pr. Struer.

— Egebjerg-Stammen af Aargang 1907 fra Proprietær *P. Svendsen*, Egebjerg pr. Horsens.

Fynsk Bortfelder, Pajbjerg II af Aargang 1907 fra Gaardejer *Jens Hvidberg*, Hunsballe pr. Struer.

— Hundslev-Stammen af Aargang 1907 fra Frøavler *Jacob Hansen*, Hundslev pr. Ladby.

— Lyngby-Stammen af Aargang 1907 fra Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger, København C.

Gulerødder.

Champion, Pajbjerg-Stammen af Aargang 1909 (se Side 264).

— Annbjerggaard-Stammen af Aargang 1909 (se Side 265).

Stensballe, Helgenæs-Stammen af Aargang 1909 (se Side 265).